

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Харевич В. І.

II курс, Педагогічний факультет

Науковий керівник: Ткачук О. М.,

кандидат фізико-математичних наук

ДВНЗ «Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника»,

м. Івано-Франківськ, Україна

У статті розглядаються особливості використання інтерактивних технологій на уроках математики у початкових класах. Розкривається сутність інтерактивного навчання у початковій школі .

Ключові слова: інтерактивне навчання, інтерактивні технології, інтерактивні методи, початкова школа, урок математики.

The Features of the Interactive Learning at the Lessons in Mathematics
at Primary School

Kharevych V. I.

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,

Ivano-Frankivsk, Ukraine

In the article the features of using the interactive technologies at the lessons in mathematics at primary school are examined. Reveals the essence of interactive learning in primary school.

Keywords: interactive learning, interactive technologies, interactive methods, primary school, lessons in mathematics.

Сучасність вимагає запровадження і використання під час процесу навчання нових і досконалих методів, засобів, технологій. Уроки повинні бути цікавими, пізнавальними, правильно організованими, включати активну взаємодію учнів під час навчальної діяльності.

Головне завдання математики в початкових класах полягає у розвитку пізнавальних здібностей, логічного й алгоритмічного мислення, навичок розумової праці, уміння спостерігати й порівнювати, виділяти риси схожості та відмінності у порівнюваних об'єктах, виконувати операції аналізу, синтезу, узагальнення, абстрагування, конкретизації [1, с. 19].

У Державному стандарті початкової загальної освіти визначено, що метою освітньої галузі «Математика» є формування предметної математичної і ключових компетентностей, необхідних для самореалізації учнів у швидкозмінному світі. Для досягнення зазначеної мети передбачається формування:

- цілісного сприйняття світу, розуміння ролі математики у пізнанні дійсності; готовності до розпізнавання проблем, які розв'язуються із застосуванням математичних методів, здатності розв'язувати сюжетні задачі, логічно міркувати, обґрунтовувати свої дії та виконувати дії за алгоритмом;

- вміння користуватися математичною термінологією, знаковою і графічною інформацією; орієнтуватися на площині та у просторі; застосовувати обчислювальні навички у практичних ситуаціях і розуміти сутність процесу вимірювання величин;

- інтересу до вивчення математики, творчого підходу та емоційно-ціннісного ставлення до виконання математичних завдань; уміння навчатися[2].

Здійсненню цієї мети сприяє використання вчителем на уроках математики у початковій школі інтерактивних технологій навчання. Адже саме вони сприяють розвитку школяра в інтелектуальному, соціальному й духовному аспектах, формують готовність до життя і праці в гуманному, демократичному суспільстві, створюють позитивні відносини в колективі, виховують самоповагу, повагу до інших, їх думок та переконань [4, с. 45].

«Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, що має за мету створення комфортних умов навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес

відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів.» Інтеракція передбачає навчання у співпраці, де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, використовують всі свої знання, уміння, навички, здібності. Під час організації інтерактивного навчання моделюються життєві ситуації, знаходиться спільне вирішення проблеми. Воно ефективно сприяє формуванню вмінь і навичок, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва [3, с. 9].

Під час інтерактивного навчання практично всі учні залучені в його процес, кожен вносить свій індивідуальний вклад, проходить обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Причому, відбувається це в атмосфері доброзичливості та взаємопідтримки [4, с. 46].

Структура інтерактивного уроку зазвичай складається з 5-ти елементів:

а) мотивація діяльності; мета – сфокусувати увагу учнів на проблемі та викликати інтерес до теми уроку, займає не більше 5% часу заняття;

б) оголошення, представлення теми та очікуваних навчальних результатів; мета – забезпечити розуміння учнями змісту їхньої діяльності, тобто того, чого вони повинні досягти на уроці і чого від них чекає вчитель, доцільно долучити до визначення очікуваних результатів усіх учнів, займає не більше 5 % часу;

в) надання необхідної інформації, займає близько 10-15% часу;

г) інтерактивна вправа, завдання – центральна частина заняття; мета – засвоєння навчального матеріалу, досягнення результатів уроку, займає 50-60% часу на уроці та проводиться за регламентом;

д) підбиття підсумків (рефлексія), оцінювання результатів уроку, займає до 20% часу на занятті [3, с. 82-114].

Інтерактивні технології можна використовувати майже на всіх структурних етапах уроку, як під час перевірки домашнього завдання, так і під час узагальнення та систематизації знань.

При використанні інтерактивних технологій слід враховувати вікові психологічні особливості учнів початкової школи. Потрібно поступово

переходити від простих до складних технологій, враховуючи принцип послідовності, а не використовувати всі одразу.

На думку Руденко, «у 1-му класі доцільно застосувати такі технології: «Знайди когось»; «Мікрофон», «Чарівна паличка», «Чарівна подушка»; «4 кути»; «Робота в парах»; «Мозковий штурм»; «Незакінчені речення». Вже у 2-му класі вже можна доповнити такі технології: «Карусель»; «Займи позицію»; «Робота в малих групах»; «Навчаючи – учусь»; «2 – 4 – всі разом»; «Коло ідей». У 3-му та в 4-му класах долучаємо технології: «Графіті»; «Мозаїка»; «Акваріум»; «Діалог»; «Синтез думок»; «Пошук інформації»; «Броунівський рух»; «Проект»; «Шкала думок»; «Прес»; «Дерево рішень», тощо» [4, с. 47].

Використовуючи інтерактивні технології на уроці математики, вчитель робить заняття цікавим для учнів, у них з'являється інтерес до дисципліни. Школярі краще усвідомлюють зв'язок математики з життям і розвитком особистості, інтелекту, здібностей, вони стають безпосередніми учасниками постійної та активної взаємодії всіх учнів та педагога.

Педагоги часто використовують елементи інтерактивного навчання на практиці. Вчитель Уманської міської гімназії Лідія Котельнікова ділиться особистим досвідом впровадження інноваційних методів навчання на уроках математики в початкових класах. Вона вважає, що потрібно підвищувати комунікативну активність учнів, застосовуючи елементи інтерактивного навчання. Зокрема, вчитель висвітлює модель «Карусель», яка сприяє включенню всіх учнів класу в активну роботу, наприклад, для перевірки знань. Діти виступають у ролі вчителя або учня під час відповіді на запитання та постійно повинні аргументувати твердження, доводити власну думку. Також Л. Котельнікова пропонує застосовувати роботу в групах у процесі розв'язування задач. Вчителеві слід пам'ятати, що підбиття підсумків є найважливішою частиною інтерактивного уроку. Участь дітей у самооцінюванні показує, чи вміють вони виконувати перевірку, самоперевірку і взаємоперевірку, що теж впливає на розвиток особистості учня [5, с. 33-35].

Більшість математичних знань, засвоєних учнем у початковій школі, стають фундаментом для їх подальшого навчання математики у старших класах та загальному розвитку в цілому. Тому, надзвичайно важливо застосовувати ефективні методи та засоби навчання - інтерактивні технології. Адже саме інтерактивне навчання значно покращує ефективність навчального процесу, розкриває здібності кожного учня, забезпечує максимальну їх активність.

Викладений вище матеріал не вичерпує повністю дану проблему, вимагає подальшого її дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Богданович М. В. Методика викладання математики в початкових класах: Навч. пос. / М. В. Богданович, М. В. Козак, Я. А. Король. — 4-є вид., переробл. і доп. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2014. — 360 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа.— 2011. — №4.
3. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук. - метод. посіб. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко; За ред. О.І. Пометун. - К.: А.С.К., 2005. - 192 с.
4. Руденко Н.М. Інтерактивне навчання на уроках математики в початковій школі / Н.М. Руденко// Початкова школа.—2015.—№12. — С. 45-48.
5. Шевчук І. Використання інтерактивних технологій на уроках математики в початкових класах/ І. Шевчук, Л. Котельнікова // Початкова школа.—2005.—№8. — С. 33-35.